

Tribina "Granični sporovi sa Slovenijom"

S obzirom na aktualna događanja na polju međunarodnih odnosa Hrvatske i susjedne nam Slovenije, osjetili smo potrebu da studentima prava približimo temu koja je već toliko raspravljana u različitim televizijskim emisijama i novinskim stupcima, te na mnogim okruglim stolovima i tribinama, no nije bilo onih oblika diskusije koji bi bili prvenstveno namijenjeni studentima prava.

Zato je 26. listopada 2006. u 18 sati u glavnoj zgradi Pravnog fakulteta održana tribina pod nazivom „Granični sporovi sa Slovenijom“. Gosti tribine bili su profesor međunarodnog prava na Pravnom fakultetu u Zagrebu, Budislav Vukas, koji je ujedno i bivši potpredsjednik Međunarodnog suda za pravo mora u Hamburgu, te slovenski veleposlanik, doktor geografije, Milan Orožen Adamič.

Asistent Goran Selanec je kao moderador tribine ukratko izložio temu koja se odnosila na pitanje državnih granica Hrvatske sa Slovenijom, prvenstveno problem razgraničenja u Piranskom zaljevu. Državna granica Hrvatske prema Sloveniji uređena je nakon osamostaljenja objiju država. Usvojeno je rješenje koje je predložila Badinterova komisija, prema kojem je prihvaćeno načelo *uti possidetis juris*, tj. da je granica novonastalih država bivša granica socijalističkih republika. Kopnena granica nije bila sporna, osim nekoliko točaka (Sv. Gera, granica na rijeci Muri), dok je problem predstavljalo povlačenje morske crte između dviju država. Naime, za vrijeme bivše SFRJ nije bila određena morska granica između bivših socijalističkih država, već samo ona bivše SFRJ prema Italiji. Do konačnog razgraničenja u Piranskom zaljevu vrijedi crta sredine kao privremeno rješenje sukladno Konvenciji o pravu mora iz 1982. godine (u daljnjem tekstu Konvencija).

Cijeli daljnji tijek tribine usredotočio se na pitanje Piranskog zaljeva. Slovenski veleposlanik izlagao je argumente slovenske Vlade, prema kojoj bi Slovenija imala pravo na više od polovice Piranskog zaljeva, pozivajući se na „posebne historijske okolnosti“ iz članka 15. Konvencije. Svoje tvrdnje potkrijepio je različitim povijesnim i crkvenim geografskim kartama kojima je želio ukazati na gospodarski značaj Piranskog zaljeva za Sloveniju, prvenstveno ističući ulogu i tradiciju ribarstva.

Profesor Vukas iznio je pak suprotno stajalište, prema kojem bi Piranski zaljev trebao biti podijeljen po crti sredine ili ekvidistancije, sukladno prvom dijelu članka 15. već spomenute Konvencije. Sporazumom Račan – Drnovšek, Slovenija bi imala pravo slobodnog prolaza kroz hrvatsko teritorijalno more, čime bi taj „koridor“ postao otvoreno more slobodno za sve, a jedan dio hrvatskog teritorija bio bi odsječen. Profesor Vukas ovo smatra nepotrebnim jer Slovenija prema međunarodnom pravu ima pravo neškodljivog prolaza, a posebna enklava teritorijalnog mora nije moguća, što potvrđuje i činjenica da ne postoji nijedan takav slučaj u svijetu.

Tribina je zaključena pitanjima studenata i malom raspravom o tome kako nastaviti međusobne pregovore i konačno riješiti problem Piranskog zaljeva. Uzimajući u obzir reakcije i postavljena pitanja, te posjećenost tribine, smatram da je tribina bila uspješna.

